

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Reverendi Patris Vincentii Carafæ, Septimi Societatis Jesu Generalis

Bartoli, Daniello

Leodii, 1655

Cap. XIV. Quædam à Vincentio seu vivo seu mortuo prodigosè patrata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42928

C A P U T XIV.

*Quadam à Vincentio, seu vivo
seu mortuo prodigiòse patrata.*

MIRAM Vincentii demissionem, totâ
meius vitâ intermicantem placuit
Deo variis prodigiis illustrare; non iis
dumtaxat, quæ hac historia sparsa sunt,
sed & aliis, quæ vivus ac mortuus edidit:
in quibus enarrandis quoniam non tam
numerum, quàm fidem amo, non pauca
prudens prætereo, dum certior inqui-
rendo habeatur, aliæque, dum otium
mihi aliisque latiùs describendi conce-
datur.

Donatus Perillus in febrim contagio-
sam iteratò lapsus, Vincentium occasio-
ne Sodalitii, in tirocinii facello erecti,
cujus pars erat, sibi bene notum, acciri
ad se curavit. Venit ille; sed jam ad ex-
trema tendentem, post quatuor & vigin-
ti horarum meram inedia, atque adeo
à medicis depositum reperit. Sistit se
ægro: sed videndi facultas illi defecerat:
compellat nomine illum suo, & utcumque
intel-

intelligitur : indicio est lætitia vultu se prodens, simul & compressio osculùmque manûs Vincentii, quam æger collectis quæ supererant viribus ad os admo- verat. Tum Vincentius verbis fiduciâ in Deum plenis jacentem solatus, admonuit Divæ Virgini, quæ in Sodalium coetu colitur, se commendaret : pauxilloque mannæ S. Nicolai ei concessio, super ejusdem corde crucis signum formavit, ac denique hæc ipsissima verba illi dixit. *Veni ad Sodalitatem die Dominica.* Vix egresso illo æger cibum petiit, febrisque è vestigio exterminata est. Valetudo porro adeo celeriter confirmata, ut Donatus septimo abhinc die, qui proximè sequens Dominicus erat, è loco quem S. Luciam vocant, juxta mare ubi degebat sito, collem, in quo Societatis est tirocinium superarit, & Sodalium coetui, prout Vincentii vaticinium ferebat, interfuerit.

Idem Donatus Perillus, & Petrus item Perillus oculati testes, nec non & alii interposito jurejurâdo affirmarunt id quod subjicio : Quindecim post curationem illam diebus auriga domesticus currum tritico onustum inducebat in Domum

Probationis. Quoniam verò illius aditus difficilis est, commonefecit eum Janitor, ut veteribus rotarum vestigiis insisteret: sed ipse negligentiam, an impotentiam, damno certè suo, ab iis deflexit. Quippe ubi paululum processit, subversus est currus, & per devexa præcipitans cum impetu ad murum devolutus: ubi temo pectori aurigæ graviter impactus muro illum affixit: adeoque compressit, ut vim magnam sanguinis ore eieceret. Ivère confestim suppetias multi: quos inter Vincentius temonem ab illius pectore excussit, signatâque ea pectoris parte crucis in formam, pariterque SS. Triade invocatâ, eum manu apprehendens, *Eamus*, ait, *ad vespertas*. fortè enim fortuna dies ille cuidam è Sanctis Societatis sacer erat. Ita statim rediit ad sese, & cum se solo, quo ruerat, erexisset, post aliquantulum quietis, sanus & omnino integer ad vespertas se contulit.

Per diu Vincentius Neapoli singulis Dominicis mysteria fidei docuit, aliâque Societatis ministeria obivit in sacello plateæ quæ à veteribus ferramentis nomen sortita est. Et hunc ipse locum delegerat,
utique

utique animarum messi opportunum. Quondam vilia quatuor invenum capita juxta eum chartis ludentes invenit: rarusque parum decere, ut ubi & quando divinæ præceptiones tradebantur, illic exaudirentur aleatorum juramenta ac jurgia, eos per Sacerdotem, ludo ut abstinerent alióve eum transferrent rogari curavit. Tum veritus gravio rem tumultum (jam enim illos contrà frēmere inaudiebat) egressus ipsemet sacello, eos amabili, ut solebat, ore affatus, obsecravit, ne lusu suo divinas exercitationes interturbari vellent: satiùs, si ita libéret, & ipsi iis Christianè interessent. etenim multò eorum animis salutarius ludum desinere, quàm tempus & pecuniam, & fortasse cælum perdere. Sub hæc aliquis aliis procacior objecit Patri (quod ejusmodi nebulonum grex religiosis hominibus objectare consuevit) benè & jucundè illi esse, cui esculenta, poculentaque, cæteraque in promptu sint ad nolæ sonum, dum totis hebdomadæ sex diebus sudant ipsi, & corpus animumque fatigant: Deum festos condidisse dies egentium quieti & oblectationi; hunc si lusu

fallere sibi lubeat, nihil ipsius referre. Quæ secundò tertiove gliscente verborum procacitate repetiit. Tum verò defixis in ejus vultu oculis, Vincentius hæsit tantisper, & divino afflatus spiritu, *Non hæc talia mihi loquêris, ait, post octiduum. Consule animæ tuæ: interea scito Deum festos dies indixisse, ut terrenis negotiis expediti, Dei honori faciliùs vacemus, & saluti.* Quo dicto altum suspirans, ad facellum rediit. illi verò inde abcessere. binis post diebus, atque adeo die mercurii, insolens ille morbo correptus est, illicò tam acri, ut ipso diei vespere auguratus sit medicus fore supremum, & de Sacramentis sibi procurandis ægrum commonefecerit. Qui noxas fatentem ritè audiit, adegit hominem adducendam puellam, quâ jam triennium fuerat abusus. Deinde die Jovis SS. Viatico munitus, & Veneris extinctus est. Quæ res ansam præbuit Vincentio ea ad populum dicendi, quibus talè infortunium dignum videbatur. Dixit autem eo animi sui motu, & adstantis populi, ut eomplurium exomologeses expresserit.

Post longam disceptationem super variis

riis conditionibus, omnino delibetatum erat de conjugio Beatticis Fontanarofæ cum Scipione Barillo, nobili Neapolitano; nec aliud superabat, quàm ut nuptiæ celebrarentur, & sponsa traderetur sponso. Interea Vincentium adierunt duæ Beatricis consanguineæ, & de tota re certiozem fecerunt, sive ut eo nuncio eum recrearent, pro sua in illam benevolentia, sive ut novis conjugibus benè precaretur. Cùm igitur eas audisset, aliquantisper collegit animum: tum petiit, an desponsa in viri potestate esset: negantibus illis, *Quis, ait, novit, quid illa fieri Superis placitum sit?* Turbavit eas ejusmodi interrogatio, & D. Laudemia Gomez, sponsæ amita, ei que perquam benevola, subjecit, attonita: *Quid sibi vult illud? ergone coniugium illud rescindetur?* Tum Pater, *Haud scio, inquit,* simul subridiens, *Sponsa erit, inquit, JESU Christi.* Quæ responsio cùm Gomeziam planè perturbasset: Joanna Fontanarosa ad eam conversa, ponere metum jussit: Patrem enim ioco ita locutum. Ad hæc Vincentius, *Non iocor, reponit: & asseverantiùs, quàm adhuc fecerat,*

Vestra

*Vestra Dominatio, inquit, paret se ad excipiendum velut è Numinis manu, & beneficii loco reponendum, quidquid even-
turum est, nec dubitet id omne ex ipsius gloria, réque nostra fore. Ita illas anxias, fluctuantésque reliquit rei exspectatione. Sed pauci fluxerant dies, quando omnis super eo vaticinio dubitatio exempta est. Puella illa adhuc virgo casu lapsa, ad gradus caput allisit. Acciti Medici, extimæ cutis plagulæ potius, quàm intimæ contusionis vitio intenti, nihil inde timendum pronunciavere; neque ut moris est in ejusmodi cæcis ictibus, livoris interiora scrutati sunt. Sed quæ Vincen-
tium audierant, jam inde à primo læsionis die Beatricem pro mortua habuerunt: & cùm meliusculè illi esse videretur, in mentem revocabant Patris verba de eadem Christo despondenda, quod eventus ostendit. Siquidem ante quadragesimum à lapsu diem (quæ plagarum capitis periodus critica est) ad nuptias Agni virgo sponsa accersita est. Qui nuntius cùm ad Vincen-
tium perlatus esset, ipse nihil eo commotus, quippe futuri jam antea præsciis, id dumtaxat dixit,
Virginem*

Virginem tantâ fuisse innocentiam vitæ,
ut mundus eâ potiri non mereretur.

Constituerant Societatis Moderatores
P. Philippum Roccam Româ, ubi dege-
bat, ad aliud Collegium mittere ad se-
dem istic figendam. Ipse quia fluebat
annus 1649. quem excepturus erat annus
Sanctus Jubilæi, spectandæ illius celebri-
tati moram aliquam à Vincentio tum Ge-
nerali flagitavit. Qui antequam respon-
deret, hæsit tantisper meditabundus; tum
copiam illi petitam concessit, additis
hisce ipsissimis verbis: *Reverentia vestra
Romæ manebit: sed annum sanctum non
videbit.* Anxium habuit Patrem hoc re-
sponsi: *Ænigma* quidem erat: cujus cum
operosè quæsitam solutionem non inve-
nisset, eam ab amicis postulabat: sed
paucos intra dies inopina febris non ex-
spectatam quidem certè, at luculentam,
& Roccæ statim ac facilè intellectam de-
dit. Itaque ubi se sensit ægrum, actum
de vita existimans, statim à morbi initio
rebus animæ prospexit. & brevi post Ro-
mæ mortuus in Collegio Germanico,
scilicet Romæ mansit, nec Jubilæi cele-
britatem spectavit.

Filiola

Filiola D. Julix de Monti, Ducissæ de Lauriano, unicum mensem nata, tam vehemente febris affecta fuit, ut cum ob tenellam ætatem pharmaco fumendo omnino impar esset, propè desperata defleretur. Quare illius mater è cælo remedium petere statuit: Epistolam Vincentii jam defuncti penes se habebat, hanc puellulæ capiti imponit, & illa mox meliùs habet. Paulo pòst acceptæ in ulnas filiolæ sudariolum Vincentii sanguine tinctum per cognatum suum Religiosum, ut decentiùs, admoveri curat: & è vestigio febris prorsus evanescit. Ita confestim Neapoli Laureanum Ducissa cum suis contendit, ad quod iter accincta erat, cum puellulam febris corripuit.

Juxta Ædem D. Virgini ab Angelis dictæ, sacram, quæ iter ad suburbia de Chiaia, plaustrum pondere suo, & lignis grave pueri supini ventrem rotis obtriverat. Jacebat itaque humi sensus omnis expers, & omnium judicio mortuus. Sorte bonâ eò venit Vincentius, accedensque oppressi manumprehendit, tum ad matrem desperabundam & miserabiliter pueri cladem lamentantem, *SOROR*
MEA,

mea, inquit, flere desine: nam filius tuus mortuus non est, sed vivus & sanus. grates habe Deipara, cui hanc gratiam debes: quæ cum diceret, filium matris sanum integrumque, uti asseruerat, tradidit.

Juvenis Anglus perillustris prosapiæ, Collegii Anglicani Romæ alumnus, periculosa feбри laborans, pro sua de Vincentii virtute existimatione, sæpius eodem mane petiit ejus precibus commendari. Interea R. P. Nathanaël Sotuellus Societatis JESU tunc Secretarius, defectum ex epistola Vincentii chirographum ægro misit: quod ille acceptissimum sibi restatus, pectori apposuit, unà cum aliis reliquiis illic pendentibus. Porro Vincentius, juvenis periculo, ardentiq̃ue precum suarum desiderio intellecto, spondit se Numini pro eo supplicaturum, in crastino præsertim sacrificio. At nocte intermedia ingravescentem febrim superi stomachi dolores, & delirium secutum est; adeoq̃ue paulatim in cruduit malum, ut P. Nathanaël mane ægram adiens crederet se, vel mortuum vel moribundum inventurum. Sed Collegium ingressus,

gressus, præter omnem suam opinionem, certior factus est Dominum Guilielmum (sic enim appellabatur) liberum jam à febris, penè omnino convaluisse; & ipse illum læto hilariq̃ue vultu, habitumque sani hominis præ se ferentem comperit. Audiit autem ex eo quod alteri e Societate Sacerdoti istic præsentem jam retulerat; visum, subsidiumque Vincentii. Nimirum primis febris diebus sibi decumbenti conspectum esse Vincentium: qui cubiculum ingressus, seque sereno vultu intuitus, cum aliquamdiu tacitus hæssisset, demum ex eo quæsit, viverene, an mori mallet. Se verò confestim respondisse vitam in optatis esse, si quidem cultui gloriæque Numinis non inutilis futura esset. Tum autem Vincentium oculis in ægrum defixis, tacitumque ut prius, tantisper iterum hæssisse, & hoc tantum effatum, *Sic est*, evanuisse. Ita se futuri utcumque dubium esse ab eo relictum; verumtamen ex illius apparentis hilaritate, & alloquendi ratione auguratum se convaliturum; at ægrè, nec sine discrimine. Quæsit Sotuellus, dormientine an vigilantè visum illud oblatum fuisset:

fuiſſet? *Vigilanti*, ait, *nec minùs mihi præſenti quàm iam nunc, dum loquor, mihi ſum præſens.* Ita ipſe, qui quidem etſi deſperantibus Medicis, ſperare valetudinem numquam deſtitit. Imò cuidam Patri, ut ſe Vincentii precibus commendaret, rogato, addidit omnino ſe ſanandum, & primo quoque recuperatæ valetudiniſ tempore gratias illi pro meritis acturum. Ceterùm Sotüellus juvene audito Domum Profeſſam reſſus, inſperatam illius ſanitatem Vincentio narravit, qui eâ gavifus, confirmavit ſe pro eo nominatim preces ad Deum fuſiſſe. Igitur paucis poſt diebus vegetus ille jam & robuſtus, antequam ſe in iter Flandriam verſus daret, ad Vincentium adiit, tum aſſertori ſuo gratias habiturus, tum bonam ejus precationem petiturus. Quo tempore iteravit eidem Sotüello, vitam ſe Vincentii precibus ſecundùm Deum prorsus debere: & addidit nuper alterum è duobus, qui ſe curabant, Medicis, virum ab arte ſua Romæ clariffimum, cùm ſe inviſiſſet ægrum, ad Patres lectum ſuum circumſtantes converſum, in hæc verba locutum eſſe. *Sanctum habetis Ge-*
G g   *neralem.*

neralem. Hodierno mane P. Paulum Belli in extremo discrimine reliqui, propè desperata valetudine; adiit illum me egresso Generalis, nonnullasque preces super eo recitavit, & ego ad eundem reversus, liberum febrì & propè recuperata valetudine comperi: ita medicus, & ex vero.

Francisca Porpora jam inde à multo tempore solita apud Vincentium confessiones sacras obire, gravissimis ex febrì doloribus crebrisque deliquiis afflictata, & jam iudicii expers, supremis Sacramentis ad mortem accincta erat. Invisit ita constitutam Vincentius, & post brevem, uti consueverat in ægrorum visitatione, orationem, super ægrotantis capite crucis formam expressit. Nec mora, rediit illa ad se, corroborata est, strato surrexit, & posterum Paschatis diem in æde sacrâ, quam commodè petiverat, celebravit.

Per illud tempus, quo Neapolis intestino bello ardebat, quando Vincentius Romæ (ubi jam Generalis vindicem Dei manum ab eâ avertere, quâ crebris precibus & lacrimis, quâ pœnis voluntariis conabatur) funesta de illo nuntia audiebat, demonstrare solitus erat se funestiora timere.

timere. Etenim civitatem illam certas ob causas multum adhuc Justitiæ divinæ debere. Sed die quodam, quo die omnium hætenus nuntiorum tristissima memorabantur, omnisque spes pacificationis extincta esse videbatur, colloquenti secum Patri Secretario, profus contra omnium opinionem & morem suum, hilari vultu asseruit tumultus illos brevi esse sedandos. Subjiciente Secretario res Neapoli ita nunc esse, ut numquam longius à compositione abfuerint, reposuit ipse, numquam propius ab ea abfuisse, pari que oris serenitate tertio ei inculcavit tumultus illos brevi esse sedandos. Quæ multiplex asseveratio ab homine nihil nisi exploratum affirmare sueto, cum præsertim adeo à prioribus ejus sermonibus, & præsentis rerum statu dissideret, facile originem suam cælestem Secretario persuasit, simulque pacem brevi fanciendam. Id quod & ipse aliis pro explorato asseruit, tacito tamen ejus nomine, unde hauserat. Et verò non multo post vaticinio fidem adstruxere cursores inita pacis nuntii. Cujus quidem beneficium, secundum Deum Sancto quoque

Xaverio acceptum referendum est: quippe à Regni Baronibus his turbatissimis temporibus in totius gentis patronum, *Protektoris* titulo electo & invocato. Sanè obstrinxerant se illi communi consensu ad præstandum ejus honori quidquid eorum nomine Vincentius Divo vovisset. Vovitque ipse, jejunium, & stipem pervigilio festæ illius lucis largiendam; ipsa verò luce sacram Synaxim, & quot diebus consuetam orationem ad Divum, itémque Dominicam & Salutationem Angelicam, quæ pietatis officia, pace obtenta, ex voti religione obeunda eis significavit.

Antonio Rosico apud Brutios orto, brachium sinistrum catapultæ glande gravissimè læsum erat. Quippe osse confRACTO; unde jam duodecim fragmenta variis temporibus fuerant educta. Post duos curationis & cubatûs menses, tædiî tam diuturni levandi causâ, tametsi hiante adhuc plaga, quam chirurgus coïre posse desperabat, domo egressus est. Exinde brachium illud dolor invasit ingens, nulla quietis parte permiffa. Sed Antonius nactus aliquando Vincentium in ædibus

D.

D. Joannæ Fontanarolæ, pro ea opinione, quam de illius sanctimonia conceperat, post Patris tergum se insinuans, chlamidis ejus extrema malo appressit; eodemque temporis momento simul discussus dolor, simul brachio sanitas & vis restituta: itaque eo deinceps usus est, ut nunquam malè affecto: licet chirurgus eductis adhuc ante binas horas duobus ossis fragmentis affirmasset, si fors curaretur, plagam tamen in fistulam perennem mutatum iri.

Ut feminæ Principis in suburbiis Chiaiaæ degentis confessioni aurem præberet, conscendit Vincentius minorem cymbam, quam pueri duo, & tertius aliquis vel vir vel juvenis propellebant, æstuabat tunc temporis patentioribus locis mare, sed procella ingredientibus vix parebat. Et Vincentii socius studio celeriter præternavigandi, ei confirmarat (temerè tamen, quippe inscius) nihil admodum subesse periculi. Sed ad Castrum Ovi proVecti, atque adeo ad os pontis ei adjacentis, formidabiles cymbulæ fluctus, & remigibus illis insuperabiles invenerunt: cùmque nec provehi

Gg 3 longiùs,

longius, nec recedere valerent, cum aperto naufragii discrimine aliquamdiu fluctibus illic obluetati sunt. Interea Vincentius pallio se operiens (sic enim solitus erat dum coram aliis precari lubebat) totum se ad preces collegit. Crescebat tamen periculum crescente procella; adeo ut Vincentii socius, illius metu exterritus, spectantium è muro, quo iter ad S. Luciam cingitur, & rei eventum expectantium, cum clamore opem imploraret. Tum verò vir sanctus ardentibus oculis, altaque & imperiosa voce, *Cymba*, inquit, *provehere*: & illa continuo divinitus impulsa aliquantum provecta, substitit. Iterat ergo Vincentius idem imperium, & hæc denuo paret; tumque iterum hæret. Tertium instat ille, ut progrediatur: eaque progrediente, & tandem tuto loco ad pedem rupis fixè subsistente, facile exscendunt. Inde respicientes iter à se peractum, navim conspiciantur à sex fortissimis juvenibus propulsam idem illud iter insistere; sed illi cum ad illud os pontis accessissent, collatis frustra viribus fluctus subigere conati, tandem redire coacti sunt.

Victoria

Victoria Miloni sexagenaria, bimestri spatio acerrimos dolores in maxilla percipiens, cum jam præ eorum acerbitate nec cibum nec potum capere, & vix auram quam respirabat, ferre valeret, excellenti chirurgo Neapolitano eam ostendit. Qui dentem vitiatum deprehendens, mali utique radicem, postero mane se evulsurum spondit. Interea gliscente dolore singula temporis momenta ut ipsa quidem testata est, mille annorum spatium illi visa. Quare eam miserata domestica puella, Vincentii jam mortui chirographum maxillæ ut imponeret, speraretque viri illius sancti meritis sanitatem, rogavit. excitatâ igitur fiduciâ illud admovit, hisce omnino verbis precatâ: *Sante mi Pater, per tuum viventis in Deiparam amorem, perque gaudium quod ex eius presentia in celo capis, sana hunc meum dolorem.* Vix oraverat, cum voti compos effecta est, adeo ut vesperi ejusdem diei, durissimos cibos commolere, & sine ullo doloris sensu bibere potuerit; & noctu placidam ceperit quietem. Mane dum dentem putridum manu tentat, num doleat, an vacillet, sitne extrahendus,

fortem & stabilem sine dolore sentit, jamque inde à Novembri anni 1650. ad Augustum anni sequentis, quo hæc legitime confirmavit, omni liberum dolore, nec minus aliis utilem experta est.

D. Isabella de Palma lethali malo in dies ingravescente, atque omnem Medicorum artem eludente, ad extrema venerat. Jam æternitatis viaticum illi quærebatur, imò quia Medici ex arteriæ pulsu vicinam mortem præsentiebant, alter nuntius ad Curionem properabat, ut hunc ad maturandum iter urgeret, nisi immunitam vellet obire. Tantis in angustiis unica spes ejus marito D. Michaëli Gomez superabat in ope P. Vincentii. Ad hunc ergo fratrem suum Carolum properè misit, quantocyus adesset; nec enim discrimen ac necessitatem moram ullam permittere. Induerat Vincentius vestes sacerdotales ad proximè faciendum, dum nuntius hic afferebatur. Confestim igitur iis exutus domum D. Michaëlis festinat, qui ad imos scalarum gradus eum avidè præstolabatur. Hunc igitur lacrimis perfusum Vincentius cernens, earum causam quæsit. Respondit
ille

ille illicò, eam sibi maximam esse, cui cum uxore peritura sint actutum omnia, quæ sibi cura in orbe; nimirum illam emori, & jam unum alterumque ad Curionem excurrisse, Viaticum ut accelerent. Tum Vincentius pleno divinæ fiducia vultu, *Non, inquit, non est ei quidquam tale metuendum. Fube sine mora Curioni renuntiari ne cum Viatico veniat, nihil enim illo opus est.* Inter ea adest, qui Curionem in via esse refert; atque adeo proximè Viaticum adfuturum. At Vincentius in sententia perstans, voluit mitti, qui reditum Curioni persuaderet, quod statim est præstitum ob eximiam Vincentii existimationem. Fuit qui deinde Vincentio renuntiaret revera Isabellam emori. Ad quem ipse, *An ignotum est, ait, me, dum verè periculum adest, instare solitum, ut satisfiat huic sumendorum Sacramentorum obligationi? Hic verò nihil omnino illis opus est, D. Isabella pro more suo (nimirum semel intra octiduum communicandi) ad Jesu ædem veniet ipsa met, & divinis epulis accumbet.* Dicta porrò sunt hæc omnia, priusquam ægræ cubiculum iniret. Quod deinde ingressus,

cùm eam propè animam agentem vidisset, afferri sibi iussit cantharum grandem aqua plenum, quam tamen medici agræ dari prorsus inhibuerant; quòd natura morbi esset ejusmodi, ut eam illi præbere, & occidere eadem esse affirmarent: nihilominus cùm allata esset, & illa vi sibi factâ hausisset aquæ nonnihil, è vestigio ad vomendum provocatur, evomit, & humoribus tetrìs ac fatentibus amplum pelluvium complet: meliùs habet, & intra octiduum in templo nostro Angelicæ mensæ assidet, uti disertè vaticinatus erat Vincentius.

Illustrissimum Dominum Archiepiscopum Surrentinum, cùm interesset justis funebribus, quæ Vincentio reddebamus in templo nostro Neapolitano, inceserat cupido habendæ vel exiguæ phialæ quam quispiam è Patribus nostris Vincentii sanguine plenam habebat, vel certè papyraceæ nativitatìs Christi icunculæ eodem sanguine circumtinctæ, medium palmum magnitudine non superantis. Hanc obtinuit, accepitque cum intimo sensu pietatis. *Et dum eam deoscularemur, ait ipse in juridico suo testimonio, tam suavem, adco*

adeo sensilem, ac indubitatum lilii odo-
rem percepimus, ut & animus permul-
ceretur singulari voluptate, neque odo-
ratum à tam grato odore abstinere posse-
mus. Advocavimus ad nos D. Angelum
Massari Sacerdotem Neapolitanum, unū
è Capellanis nostris, eumque ex impro-
viseo jussum istam imaginem odorari, po-
poscimus qualem odorem ex ea percipe-
ret, responditque, lilii fragrantissimi. Et
tamen papyrus, qua icuncula involveba-
tur, ejusmodi odorem nequaquam emit-
tebat. Recepimus nos in Domicilium
nostrum Neapolitanum, & variis eam-
dem imaginem odorandam præbuimus,
qui propè omnes confirmarunt (nec enim
poterat negari, cùm sensum acriter feri-
ret) sentire se ex eâ lilii odorem. Eam-
dem ea papyro involutam, qua nunc te-
nemus, Surentum reduces vesperi loca-
vimus super conclavis nostri mensula,
postero mane armario concludendam:
& ex ipsa lectica nostra lilii odorem per-
cepimus; non capientes quâ fieri posset,
ut odor ille papyro clausus per cubicu-
lum totum usque ad cubile se diffunde-
ret. Atque aliàs variis occasionibus tra-
didimus

didimus permultis eandem iconem odorandam, qui omnes affirmarunt illum lili suavem odorem ab ea exhalari. Haftenus Illustrissimus. Faxit dulcissimus animarum Sponsus, *qui pascitur inter lilia*, ut suavis ille castusque odor animos nostros impleat, unde in sermones atque actiones diffusus, & ab iis quibuscum versari contigerit perceptus, omnes castimoniae sincerique Superum amoris afficiat desiderio.

Sequens relatio ex Auctoris voluntate huic editioni Latinae addita est iis ipsis verbis quibus ad me missa, sub eadem approbatione, & ut vocant, protestatione, quam ipse initio operis praefixit.

DUaci mense Junio anni millesimi sexcentissimi quinquagesimi tertii, Cæcilia Catharina de Lannoy filia sexennis D. Florentii de Lannoy, Fiscii in Atrebatensi ditione Curatoris ex Domina Antonia Vainet conjuge, pervigilio Sancti Joannis Baptistæ sub vesperam cum esset sub dio, subito videre desuit, sive ex catharro in opticos nervos & oculos illapso, sive ex fulgetra, quæ tunc erat frequentior.

quentior. Ea cæcitas explorata postridie parentes affecit eò gravius, quòd eorum filia altera & natu maxima Maria Margarita, annorum quinque & viginti, virgo cœlibem vitam agens, insolenti juxta atque ancipiti morbo pridem laborabat. Siquidem ab octava die Decembris anni millesimi sexcentefimi quinquagesimi primi ruptâ venarum aliquâ, conficiebatur vomitione ferè quotidiana sanguinis, eâ copiâ, ut quandoque ad tres pintas, ut vulgo loquuntur, hoc est, ad uncias medicas triginta sex, ut cùm minimè pintam unam duodecim nimirum unciarum in dies singulos ejectaret. Neque per id tempus viginti ferè mensium quies intercerferat ulla, nisi subinde ad unum atque alterum, summùm ad tres dies, si caniculares excipias, quibus ad undecim remisit malum. Accedebant dolores corporis, ad pectus & latera præsertim, acutissimi, usque adeo ut jacere in lectulo non valens, sedentis habitu in eodem quiescere cogeretur: insuper defectiones varias ex ea tanta sanguinis exinanitione sustinebat, cum aliis symptomatis quæ plerumque post ipsam vomitionem
erant

erant graviora. Neque verò pepercerunt curis aut sumptibus parentes optimi filiam carissimam ut curarent. Medicos peritissimos quà Duacenos Academicos, quà externos, Leodiensem, Cameracensem, Bergensem, Hefdiniensem, Athensem adhibuerunt, qui omnes tentatis frustra, quæcunque ars ipsis suggerebat remediis, denique uno ore conclamarunt malum esse immedicabile, brevi tempore tabe corporis, neque multo post morte & fortassis subitâ finiendam. Afflictis igitur summopere ob primogenitâ istam filiam parentibus, dolorem ingentē addidit filiolæ natu minimæ repente excecatae fors miseranda. Quare huic saltem curandæ remedia omnia quæsiverunt. ac primo loco Deum Opt. Max. ac Cœlites, & maximè Deiparam Virginem votis, peregrinationibus, novemdiabibus precibus, placandos, propitiandosque susceperunt. Ab his ad homines ventum est, Medicos urbis & Academiae celeberrimos. ii ex artis suæ placitis, purgatione, phlebotomia, scarificatione per tres fere hebdomadas admotis, omnino nihil profecerunt, & apparebat malum
omni

omni medicinâ esse potentius; nam & puellula ex eo adeo nihil dum videbat, ut vel ardentem candelam ob oculos positam non perciperet. Tetigit geminata illa familiæ honestissimæ ac peramicæ calamitas P. Hubertum Wiltheim Collegii Duacensis Societatis JESU Rectorem, qui stimulos subdi sibi sensit ad illam adeundam solatii gratiâ, novumque remedii genus suggerendum: Vitam itaque R. P. Vincentii Carafæ ejusdē Societatis Generalis sanctæ memoriæ recenter Gallicæ impressam cum reliquiis ejus, parte nimirum diaphragmatis balsamo conditæ, quam R. P. Florentius de Montmorency, illius nuper Assistens, & post obitum Vicarius Generalis, Româ allatam ipsi donaverat, ad illos secum detulit. Atque domum ingressus primum omnium matrem (patre absente) materteram, sorores, ipsamque adeo parvulam cæcam in unum locum convocatas paucis allocutus, nonnulla ex dicto libro prodigia legit, ut in spem ac fiduciam omnes erigeret, sanitatis ejusdem viri Dei meritis obtinendæ: deinde reliquias ipsas pio ante osculo ab omnibus salutatas,

salutatas, oculis parvulæ applicuit, hor-
tatus ad extremum ut eisdem honorem
haberent, adeoque novemdialem com-
precationem nuncuparent. Paruit piissi-
ma familia persanè diligenter, & omisis
tantisper ex ejusdem Rectoris consilio
medicamentis reliquis, ac nominatim
cauterio duplice, altero in collum, in
brachium altero destinato, qui ultimus
erat artis conatus, tota in pietatem in-
cubuit. Aderant quotidie omnes quas
dixi unà cum parente certo tempore, in
Oratorio domestico, atque cæca ipsa
prædictas reliquias oculis applicans insi-
gni simplicitate identidem inclamabat:
Beate Pater Carafa cura oculos meos.
audisse innocentiae vocem visus est Pa-
ter; siquidem altero aut tertio susceptæ
orationis novemdialis die, videre iterum,
at non sine quadam caligine cœpit, quâ
magis magisque discussâ in dies, ante
finem novemdialis spatii pristina & per-
fecta facultas videndi est consecuta,
hodieque integra perseverat. Ad hoc
domesticum, seu veriùs cœleste lumen,
oculos quoque aperuit & fiduciam exci-
tavit majorem Maria Margarita sororum
maxima,

maxima, quam depositam ante à Medicis diximus, quæ & ipsa unà cum parentibus & reliquâ familiâ novemdiales preces persolvebat: cumque nonus & is ultimus adesset dies, suoque inveterato malo, & quidem solito gravius conflictaretur, ingenti in Patrem Carafam fiduciâ conceptâ votum piorum quorundam operum ad honorem ejus præstandorum fecit; simul è lecto prorepens ejus reliquias in Oratorio collocatas accepit, & secum detulit, tum ope ejus piè ardenterque implorata, pectori, in quod maximus incumbere dolor, illas applicuit; sensit cœlestem manum vis mali; nam continuo, non sine convulsione & acerbo cruciatu ejecto per os copioso sanguine, qui duas pelves implevit, omnis præter morem cessavit & evanuit doloris sensus. Virgo corpus ipsum, & interiora præsertim cum tota valetudinis habitudine plane commutata persentiscens, mox salvam se ac valentem esse exclamat, & jam lecti ac moræ impatiens exsilit, veste se induit, atque è vestigio in templum Societatis JESU non parum à domo sua distans, gratiis Deo, ac Patri Carafæ pro

H h

recepta

recepta fanitate habendis properat. Ex eo, hoc est undecimo die Julii, anni millesimi sexcentefimi quinquagesimi tertii, usque ad hodiernum, nullo relicto pristini mali vestigio, ne sanguinis quidem guttam ore ejecit: quin etiam postridie ad eundem Rectorem venit, eique indubitanter asseveravit, sanam se ac fospitem esse, quando aliter planè atque antea & corpore & pectore constitutam se sentiret. Et fidem auget quòd ab eo tempore non modò vires ei restitutæ sunt, verùm etiam vividus corporis orisque color & habitus perseverat. Quæ omnia in hac postrema relatione descripta RR. Domini Vicarii Generales Sedis Episcopalis Atrebatensis vacantis, auditis, exacto priùs jurejurando, & coram visis & examinatis, tum parentibus ac filiabus suprà nominatis, tum duobus Medicinæ Doctoribus & Professoribus in Academia Duacena, qui puellis curandis artem frustrà intenderant, tum denique prædicto Collegii Societatis JESU Rectore, & alio ejusdem Societatis Sacerdote S. Theologiæ Doctore, qui omnes curationes illas vires naturæ

VINCENTII CARAFÆ. Lib. II. 483
naturæ excedere censuerunt, vera hæc
esse compererunt, & manu ac sigillo suo
confirmarunt undecima Decembris anni
millesimi sexcentefimi quinquagesimi
tertii.

*Laus DEO, Immaculata Deipara,
amantissimoque Angelo Tutelari.*

F I N I S.

E R R A T A.

<i>Menda</i>	<i>Emenda</i>
pag. 18 lin. 25 mihi	mihi
pag. 45 lin. 11 Dupios	Lupios
pag. 431 lin. 7 vingenitum	unigenitum